1. Co szczególnie wspominałbyś / wspominałabyś z ojczyzny, gdybyś przebywał / przebywała z dala od niej? Uzupełnij mapę mentalną.

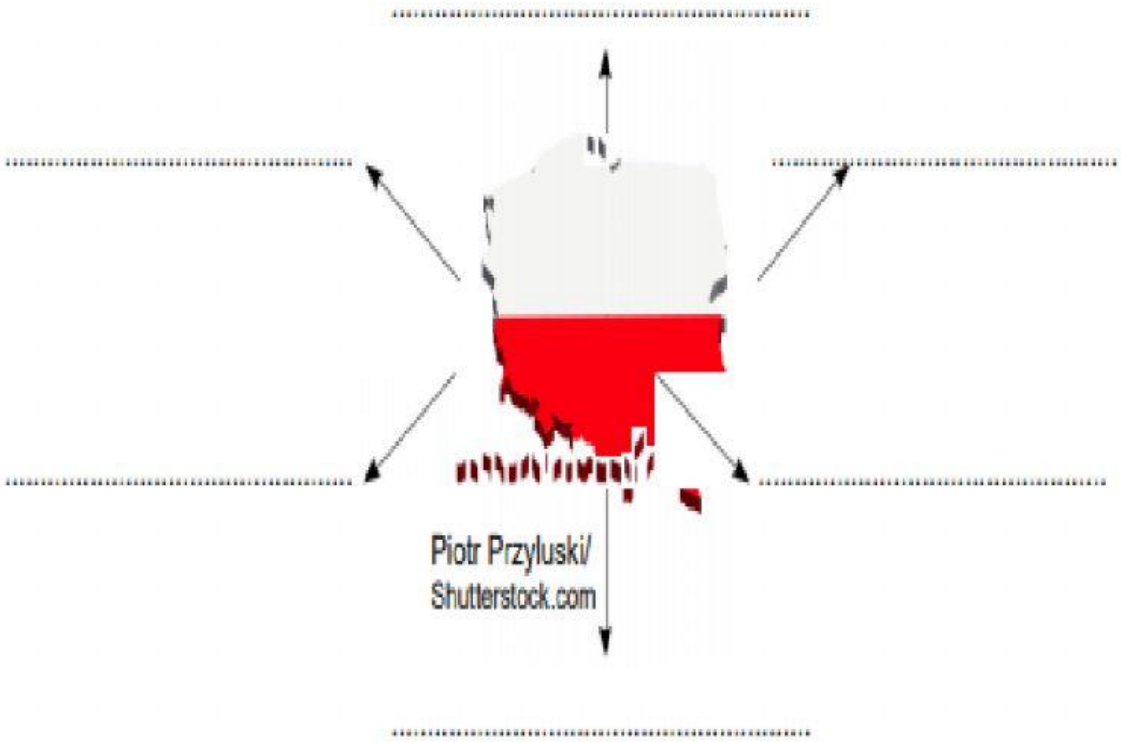

2. Za czym tęskni podmiot liryczny w 6 strofach? Dopasuj tematy do strof

- BLISKOŚĆ DRUGIEJ OSOBY
- SZACUNEK, POBOŻNOŚĆ
- BEZ-TĘSKNOTA, BEZMYŚLENIE
- NIEWINNOŚĆ
- SZACUNEK DO NATURY
- RELIGIJNOŚĆ

Cyprian Kamil Norwid

Moja piosnka (II)

Do kraju tego, gdzie kruszynę chleba
Podnoszą z ziemi przez uszanowanie
Dla darów Nieba…
Tęskno mi, Panie…

Do kraju tego, gdzie winą jest dużą
Popsować gniazdo na gruszy bocianie,
Bo wszystkim służą…
Tęskno mi, Panie…

Do kraju tego, gdzie pierwsze ukłony
Są – jak odwieczne Chrystusa wyznanie:
„Bądź pochwalony!"
Tęskno mi, Panie…

Tęskno mi jeszcze i do rzeczy innej,
Której już nie wiem, gdzie leży mieszkanie,
Równie niewinnej…
Tęskno mi, Panie…

Do bez-tęsknoty i do bez-myślenia,
Do tych, co mają tak za tak – nie za nie –
Bez światło-cienia…
Tęskno mi, Panie…

Tęskno mi owdzie, gdzie któż o mnie stoi?
I tak być musi, choć się tak nie stanie
Przyjaźni mojej!…
Tęskno, mi Panie…

3. Zapisz, kto, do kogo i o czym mówi w wierszu *Moja piosnka II*.

Kto?	Do kogo?	O czym?

4. Wypisz zawarte w wierszu elementy krajobrazu wspominanej ojczyzny oraz gesty i zachowania jej mieszkańców.

Elementy krajobra	
Gesty	
Zachowania ludzi	

5. Podmiot liryczny opisuje kraj za pomocą zmysłów. Dopasuj zmysł do jego konkretnej wizualizacji w wierszu:

POLSKI KRAJOBRAZ

Proste słowa: tak-tak, nie-nie

SMUTEK

SAMOTNOŚĆ

POZDROWIENIA „Bądź pochwalony"

TĘSKNOTA

NOSTALGIA ZA KRAJEM OJCZYZSTYM

GNIAZDA BOCIANIEGO

PODNOSZENIE KRUSZYNY CHLEBA

ŻAL

KRUSZYNY CHLEBA

GNIAZDO BOCIANIE NA GRUSZY

TĘSKNOTA ZA PROSTOTĄ

SZACUNEK DO PRZYRODY

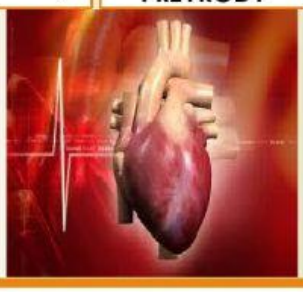

CZEGO DOTYKAŁA TA **RĘKA**?

CO TO **OKO** WIDZIAŁO W POLSCE?

CO SŁYSZAŁO TO **UCHO** W KRAJU?

CO CZUŁO TO **SERCE** NA EMIGRACJI?

6. Uzupełnij graf odpowiednimi elementami:

- Okazuje się szacunek dla darów bożych
- Szanuje się przyrodę
- Ludzie okazują głęboką wiarę i codzienną pobożność
- Przestrzega się chrześcijańskich obyczajów

- Do uczciwości, prostoty
- Do czyjejś troski, opieki, miłości, przyjaźni
- Do poczucia, że komuś na nas zależy

Czyli do Polski wyidealizowanej, ukazanej poprzez rozpoznawalne symbole (np. szacunek dla chleba)

Czyli do świata porządku moralnego (bez-tęsknota, bez-myślenie – poczucie wyciszenia)

TU (za granicą)

„tęskno mi"

Do kraju tego gdzie:

„tęskno mi"

Do „rzeczy innej"

7.

nostalgii

idealny

Polska.

II

Narratorem

pośredniej

pochwałą

jasne

„bez-tęsknoty" i „bez-myślenia"

Bóg

Podmiotem lirycznym

bezpośredniej

„nie wiem"

[ ] w wierszu Cypriana Kamila Norwida pt.„Moja piosnka [ ]" jest emigrant tęskniący za ojczyzną, który czuje się samotny wśród obcych sobie ludzi. Adresatem monologu lirycznego jest [ ]. Wiersz mówi o [ ] emigranta do ojczyzny, potęgowanej przez pozytywne wspomnienia. W jego wspomnieniach jest to kraj [ ] - ludzi prawdomównych, szanujących przyrodę i dary boskie. Wiersz jest przykładem liryki [ ]. Podmiot liryczny ujawnia się w słowach: [ ], „mi" oraz „o mnie". Podmiot liryczny pragnie duchowego i umysłowego wyciszenia ([ ]). Wydaje się, że miejscem, gdzie nie trzeba za niczym tęsknić i nie trzeba wiele myśleć, jest ojczyzna - [ ] Tu życie jest szczęśliwe, proste, wśród ludzi prawdomównych, którzy mają [ ] zasady życia („mają tak za tak - nie za nie"). Wiersz to wyraz tęsknoty za ojczyzną, [ ] wartości moralnych cechujących Polaków.

8. Określ poprawność zdań dotyczących wiersza. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe lub F, jeśli jest fałszywe.		
Wiersz Cypriana Kamila Norwida ma wszystkie cechy klasycznego hymnu	P	F
Wiersz Norwida jest wyrazem nostalgii za ojczyzną	P	F
Pojawiające się w drugiej strofie wiersza słowo „popsować" jest archaiczną formą współczesnego „popsuć"	P	F
W całym wierszu nie występuje ani jedna metafora	P	F
Powtarzający się w końcówce każdej strofy zwrot „Tęskno mi, Panie" pełni funkcję refrenu.	P	F
Neologizmy bez-tęsknota i bez-myślenie oznaczają brak tęsknoty i bezmyślność bohatera lirycznego.	P	F
Sposób rozpoczynania zwrotek 1.-3. świadczy o tym, że poeta posłużył się anaforą.	P	F
Wielka litera w zapisie wyrazu Niebo jest wyrazem szacunku poety do wiary	P	F
W każdej zwrotce wiersza możemy odnaleźć przerzutnię.	P	F

9. Dobierz odpowiednie nazwy środków artystycznych do cytatów:

metafora, pytanie retoryczne, porównanie, neologizm, epitet, apostrofa, anafora	
„Do kraju (…) Do kraju (…)"-	
„bez-tęsknota"-	
„Tęskno mi Panie…"-	
„gniazdo bocianie"-	
„Tęskno mi owdzie, gdzie któż o mnie stoi?"-	

10. Jaka jest hierarchia wartości ludzi kraj ten zamieszkujących? Wybierz z rozsypanki pasujące określenia

s	p	o	k	ó	j	m	s	k	b
p	u	p	r	o	t	d	n	f	r
o	v	i	y	i	v	z	c	x	u
a	i	p	g	g	f	x	b	h	t
n	r	y	o	e	w	z	r	n	a
y	h	y	r	g	s	d	e	i	l
a	a	q	y	o	v	i	l	e	n
x	r	e	z	i	j	r	a	u	o
t	m	a	m	z	u	p	t	f	ś
y	o	t	y	m	s	a	y	n	ć
t	n	e	i	a	s	b	w	o	c
p	i	i	j	v	p	z	i	ś	t
m	a	z	f	v	l	b	z	ć	h
u	z	m	n	q	j	f	m	s	a
u	c	z	c	i	w	o	ś	ć	d